

Analyse

Inleiding

Binnen onze analyse zijn wij op zoek gegaan naar wat waarde is, en hoe het bepaald wordt. Nadat wij er achter kwamen dat dit een erg subjectief gegeven is en er menig filosofen geen antwoord op deze vraag durven te geven, omdat ze zichzelf dan veroordelen, hebben wij besloten om van zoveel mogelijk verschillende standpunten het begrip waarde te gaan bekijken. Hiervoor hebben wij afspraken gehad met mensen uit het bankwezen, alternatieve ruilsystemen en mensen die met zo min mogelijk geld leven. Daarnaast hebben we door middel van deskresearch gekeken wat verschillende politieke en filosofische stromingen over het begrip waarde te zeggen hebben. Verder zijn we binnen onze eigen groep ook nog bezig met een soort puntensysteem. Dit houdt in dat je punten gaat geven aan de mensen die voor jou van waarde zijn geweest. Hierbij wordt waarde achteraf bepaald.

Aanleiding van de opdracht

De opdracht kwam van een van de leden van 'Lable', een organisatie die niet meer werkt aan de hand van een hiërarchie, maar juist als een netwerk. De interesse van Jurriaan Mous lag in het visualiseren van de geldstromen en een nieuwe manier van belonen van werknemers dan het huidige tarief maal uur principe.

Probleemstelling

Het huidige beloningssysteem bestaat uit een tarief maal uur principe. Werknemers worden per uur dat ze werken een bepaald tarief uitbetaald, ongeacht de hoeveelheid werk die ze verrichten of beter gezegd: de waarde van de werkzaamheden. Omdat binnen netwerkorganisaties dat systeem niet thuis past moet er een alternatief bedacht worden. Dit in samenhang met visualisatie van data.

Doelstelling

Aan het einde van deze periode moet er een prototype van een nieuw beloningssysteem uitgewerkt zijn en een concept over hoe het toegepast kan worden in het bedrijfsleven.

Acties die nodig zijn om het probleem op te lossen

Om voor de probleemstelling een oplossing te vinden zal er onderzoek worden gedaan naar verschillende hedendaagse betalingssystemen, afwijkend van het geld-voor-dienst of -product systeem. Hierbij valt te denken aan het uitwisselen van diensten, of het ouderwetse ruilhandel systeem. Verder zal er worden gekeken naar verschillende perspectieven op het huidige beloningssysteem, hierbij valt te denken aan mensen uit het bankwezen, mensen die met weinig geld overleven en mensen die al naar alternatieven zoeken op het gebied van belonen en betalen.

Geschiedenis van geld:

Voordat we begonnen met uitgebreide analyses en afspraken maken wilden wij eerst wel eens weten hoe men tot het huidige systeem van geld en de manier hoe daar waarde aan word gehecht gekomen is.

De Ruilhandel:

In de oudheid werd handel gedreven doordat goederen en diensten rechtstreeks uitgewisseld werden in een verhouding die onderling overeengekomen werd. Men kon bijvoorbeeld een brood ruilen voor vijf eieren. Ruilhandel heeft drie grote nadelen:

1. Er is niet altijd een wederzijds verlangen. Als er een tijd weinig behoefte is aan ei, heeft de boer een probleem.
2. Veel producten zijn bederfelijk. Iemand kon niet sparen door veel brood op te sparen.
3. Het is moeilijk om producten op waarde te schatten. Eén brood is vijf eieren waard, maar het moet ook een maatstaf hebben voor vlees, melk, enzovoorts.

Goederengeld

Sommige goederen waren waardevast en door iedereen gewild, bijvoorbeeld vee, gedroogd vlees en schelpen. Doordat men met deze producten ging betalen kregen ze de functie van geld. Dit wordt goederengeld genoemd.

Men accepteert bijvoorbeeld een koe als betaling, niet omdat men een koe wil hebben, maar omdat men denkt dat die koe later wel weer voor een andere transactie kan worden gebruikt.

Om geschikt te zijn als goederengeld moest een product aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Niet gevoelig voor corruptie (moeilijk te vermeerderen of na te maken),
- Waardevast (niet bederfelijk),
- Hoge waarde per gewichtseenheid (om transport te vergemakkelijken).

In het Romeinse rijk was zout een product dat moeilijk te winnen was. Daardoor was het een waardevol en waardevast product, en dus geschikt voor gebruik als goederengeld. De soldaten van het Romeinse leger werden betaald met zoutstaven, Salarium genoemd. Het huidige woord salaris is daar van afgeleid.

Goud

Goud is het bekendste voorbeeld van goederengeld. Er kleefden echter ook nadelen aan goud. De kwaliteit was niet altijd dezelfde, en bovendien was bij elke transactie een weegschaal nodig om de hoeveelheid goud te bepalen. Om die nadelen te verhelpen werd het goud aangemunt: er werd van overheidswege (of door geldwisselaars) een stempel op aangebracht om kwaliteit en gewicht te garanderen. Vertrouwen in het stempel was nodig: men vertrouwt erop dat het goud inderdaad de waarde heeft die het stempel aangeeft, maar in geval van twijfel kan men natuurlijk zelf het goud controleren.

Het gebruik van goud als betaalmiddel was erg risicovol. Wanneer een grote betaling gedaan moest worden, dan moesten grote zakken goud van de betaler naar de ontvanger vervoerd worden. Het risico dat zo'n goudtransport overvallen werd was erg groot.

Papiergeld

Oorspronkelijk werd papiergeld uitgegeven om om te gaan met het feit dat goud moeilijk te vervoeren was. Men stortte bijvoorbeeld een kilogram goud bij een bank en kreeg daarvoor een waardepapier, dat een belofte inhield dat de bank aan toonder een kilogram goud zou uitbetalen. Deze waardepapieren ontwikkelden zich tot papiergeld.

Banken wisten toen echter al eeuwen dat ze veel meer waardepapieren, papiergeld, konden uitgeven dan ze goud in kas hadden, omdat maar een klein deel van het goud werd opgevraagd. De praktijk leerde, dat banken tien keer zoveel papiergeld uit konden geven, dan ze goud in kas hadden. Gaven ze meer uit, dan werd het risico dat er meer goud opgevraagd werd dan ze in kas hadden te groot.

Vandaag de dag wordt papiergeld simpelweg gedrukt om transacties mogelijk te maken, die niet met behulp van bank kapitaal kunnen worden afgewikkeld. Maar het belang ervan neemt snel af, naarmate steeds meer transacties elektronisch worden afgehandeld.

Banken

De oplossing voor het risico dat gepaard ging met goudtransporten kwam met de eerste primitieve banken. Zij bewaarden het goud voor hun klanten en gaven hen een wissel, een ondertekend papier dat in te ruilen was voor goud. Daarmee kon de eigenaar van de wissel betalingen doen. Deze wissels waren veel eenvoudiger en veiliger te vervoeren dan grote zakken met goud. Ook dit systeem was gebaseerd op vertrouwen: men vertrouwt erop dat de bank zijn verplichtingen zal nakomen. De praktijk leerde dat, zo lang de reputatie van de bank niet geschokt werd, deze biljetten vaak van de ene persoon aan de andere werden overgedragen en dat de houders ervan zich maar betrekkelijk zelden tot de bank wendden om betaling in goud te krijgen.

Functies van geld zijn:

- Het is een betaalmiddel.
- Het is een rekenmiddel.
- Het is een opslagmedium voor economische waarde.

Geld als betaalmiddel betekent dat men ermee kan betalen en men niet afhankelijk is van ruilhandel.

Geld als rekenmiddel betekent dat het gebruikt kan worden om eenheden van waarde te benoemen en daarmee te rekenen. Zo kunnen we zeggen dat een pak melk € 1,- waard is, een brood € 2,- en dat een brood dus twee keer zoveel waard is als een pak melk. Dit is in de handel een onmisbare functie.

Geld kan functioneren als opslagmedium voor economische waarde als er een rente over vergoed wordt die minimaal gelijk is aan de inflatie.

Conclusie

- De theorie van geld als waardevast middel klopt wel. Maar de praktijk doet anders blijken. Door de geldstroom met regels te proberen te controleren, en een eerlijke waarde handel te behouden, is het nochtans nog niet gelukt een eerlijke geldhandel te controleren.
- Er zijn teveel mazen in het net van de regels opgemaakt om de waarde van geld eerlijk te laten verlopen.
- De vergelijking naar het lable project om geld nieuwe waarde te geven, heeft meer grond gekregen. De 'oude', gevestigde waarde wat nu aan geld wordt gegeven geeft in z'n historische ontwikkeling goed door dat het oneerlijke element een menselijk element is. Mensen hebben geprobeerd om geld handel eerlijk te laten verlopen, door het creëren van banken en andere omliggende regels. Uiteindelijk heeft dat ertoe geleid dat geld moeilijker te beïnvloeden is, maar nog steeds niet onfeilbaar!
- Voor de nieuwe waarden aan geld is de kennis over het falen van oude waarden aan geld belangrijk, om inzicht te hebben in de valkuilen van geld als waarde/ruilmiddel.

Erwin van Asselt

Manager digitaal, marketing en communicatie

Het gesprek met Erwin Asselt was erg vrijblijvend maar daarom niet minder interessant. De punten die wij mee kunnen nemen uit het gesprek met Erwin zijn:

- Binnen een systeem waar waarde bepaald wordt door de mensen met wie je werkt kan je het best kiezen voor de zogenaamde waardebepaling achteraf. Dit houdt in dat jij je diensten aanbiedt en er achteraf wordt bepaald wat jij waard bent geweest voor de anderen en het project.
- Voor ons mini project binnen de groep, het puntensysteem, zei Erwin dat het handig is om in contact te komen met een socioloog die ons op de sociale- en groepsbedreigingen kunnen wijzen binnen de groep.
- In Nederland zijn ontzettend veel alternatieve ruilsystemen, zogenaamde LETS (local Exchange trade systeem). Voor onze analyse naar wat waarde is, is het handig om een afspraak te maken met een LETS binnen Nederland.
- Het is belangrijk om een beloningsstructuur te onderzoeken, hoe gaat deze in zijn werking?

Guus Drijver

Ex-directeur Boober.nl

Het gesprek met Guus was een erg interessant gesprek, hij is namelijk ex directeur van Boober. Dit is een zogenaamde peer to peer leen systeem, dit houdt in dat mensen zonder inmengingen van een bank o.i.d. geld aan elkaar kunnen lenen. Punten die we mee kunnen nemen uit dit gesprek zijn:

- Waarde bepaling achteraf is een mooi systeem, gevaar is dat je van tevoren niet weet wat je krijgt en je toch je hypotheek e.d. moet betalen.
- Sociale rollen gaan in de toekomst een grotere rol spelen. Bij Boober kan bijvoorbeeld iemand met een slechte krediet waardigheid toch een lening krijgen omdat hij hier een goede reden voor heeft en andere mensen hier sympathie voor krijgen.
- In de toekomst zal het huidige bank systeem niet snel veranderen. peer to peer leen systemen zijn wel een mooie manier om buiten het bank wezen met waarde om te gaan.
- Het systeem van Boober hangt sterk op de vraag en aanbod van de leners en uitleners, wat uiteindelijk ook de hoogte van het rendement gaat bepalen. Ook is er nu veel ruimte voor onderlinge handel tussen uitleners die samen een front kunnen maken om iemand te helpen of iemand juist tegen te werken.

Local exchange trade system

Door het gesprek met Erwin van Asselt waren wij geïnspireerd om uit te gaan zoeken wat LETS precies zijn hieronder een korte uitleg.

LETS zijn lokale, non-profit ruilnetwerken waar goederen en diensten met elkaar geruild kunnen worden, zonder dat daar valuta voor nodig is. Vroeger werden de goederen en diensten in een ruileconomie direct geruild.

Tegenwoordig betalen de deelnemers in een ruileconomie elkaar meestal in een interne munt (Euro/Dollar/Pond), zodat de activiteit niet beperkt hoeft te blijven tot één-op-één ruilhandel. LETS-kringen gebruiken belastingvrije lokale vormen van krediet, zodat er niet direct geruild hoeft te worden. Een lid van een LETS-kring kan bijvoorbeeld krediet verdienen als kinderoppas voor de ene persoon en het later weer uitgeven aan door een ander persoon uit dezelfde LETS-kring uitgevoerde timmerklus. Het verdiende en uitgegeven krediet wordt centraal bijgehouden door de desbetreffende lokale LETS-kring en valt in te zien door alle leden van zo'n LETS-kring. Deze leden stellen ook de hoogte van een krediet voor bepaalde goederen en diensten vast. De term werd in 1982 bedacht door Michael Linton, hij beheerde samen met zijn vrouw, Shirley, een tijd lang de "Comox Valley LETSystems" in Canada. LETS-kringen zijn in een groot aantal landen actief, waaronder Nederland en België. De verschillende LETS-kringen gebruiken als naam voor een kredieteenheid verschillende benamingen, bijvoorbeeld noppes in Amsterdam, sterren in Utrecht en bollen in Bolsward. LETS wordt gezien als een op het mutualisme gebaseerd kredietsysteem, dit houdt in dat beide partijen voordeel hebben aan een ruil.

Nederland

In Nederland zijn er in ruim tachtig plaatsen lokale LETS-kringen. Het bekendste LETS-kring in Nederland is Noppes uit Amsterdam. Noppes startte in 1993 op initiatief van STRO (Strohalm) in Utrecht, die zich inzet voor een duurzame en eerlijke economie. De diensten en producten worden afgerekend in de complementaire geldeenheid "Noppes". De vereniging telt ongeveer 500 leden. Tot ongeveer 2002 stonden alle advertenties in het tweemaandelijks verenigingsblad, de Noppeskrant en werden de Noppes door middel van papieren cheques overgemaakt. Tegenwoordig zijn de advertenties uitsluitend online te bekijken door de leden en worden de 'noppesbetalingen' ook voor het overgrote deel digitaal verricht. De vereniging organiseert markten waar de leden hun goederen en diensten kunnen aanbieden.

Bolsward

In Bolsward zit het zogenaamde bollen ruilnetwerk deze werken ook volgens het LETS, hier hebben wij dus zo snel mogelijk contact mee opgenomen en een afspraak gemaakt. Bij het ruilnetwerk Bolsward wordt gebruik gemaakt van zogenaamde "Bollen" deze worden binnen een groep van 20 mensen gebruikt om diensten en goederen van elkaar te kunnen kopen.

In het begin krijgt iedereen 24 bollen, de contributie voor het ruilnetwerk is namelijk per maand 2 bollen en daarnaast nog 12,50 euro per jaar. De totale hoeveelheid bollen is dus altijd nul, door het aanbieden en kopen van diensten en goederen gaan de bollen aantallen wel fluctueren per persoon. Daarom is het ook logisch dat je in de min mag staan. De kracht achter dit systeem is dat je geen rente hoeft te betalen, als je in de min staat, hierdoor verschijnen er niet zomaar bollen uit het niks, en je wordt niet onnodig achter de broek aan gezeten als je "schulden" hebt. Schulden bestaan dus niet echt. Er is echter wel sprake van een bepaalde sociale druk om uiteindelijk uit de min te komen en dus dingen te verkopen of diensten te verlenen.

Om duidelijk te maken wat er aangeboden en gevraagd wordt aan diensten is er een lijst waar dit per persoon op staat. Iedereen heeft elkaar's telefoon nummer waardoor er contact opgenomen kan worden met mensen die jou vraag aanbieden.

Een keer in de 2 maanden komen de leden bij elkaar om te praten over hoe het gaat, hier worden ook in de vorm van een soort markt weer diensten en goederen aan elkaar aangeboden.

De waarde van een dienst of goed worden meestal onderling bepaald. Transacties onderling worden met behulp van bonnen bijgehouden. De waarde van 1 bol wordt wel gelijk gesteld aan 1 euro. En 1 uur klusjes doen (afwassen o.i.d.) kost doorgaans 10 bollen. De gehele bollen stroom wordt dus analoog bijgehouden door de "centrale" registratie. Bollen die verdient worden, hoeven niet doorgegeven te worden aan de sociale dienst, dit in verband met mensen die werkeloos zijn.

Dit systeem is dus fraude gevoelig, op kleine schaal kan het echter wel goed werken omdat mensen elkaar beter kunnen aanspreken, en het I < 3 U gehalte een stuk hoger is dan het I O U gehalte.

Conclusie:

Voor ons project lijkt op het eerste gezicht een LET systeem niet erg interessant. Je bent met waardebepaling bezig van arbeid en niet om producten en/of elkaar diensten te verlenen. Je zou door middel van een "ruil" systeem waarde kunnen bepalen wat elke werknemer voor elkaar betekend en elkaar ook laten beoordelen. Dit komt natuurlijk al dicht bij ons eigen concept van een mini economie opzetten, maar met de meerwaarde dat werknemers nu ook elkaars "loon" bepalen. De gesprekken met het ruilsysteem in Bolsward zijn voor ons in dat opzicht wel bepalend geweest dat het de groep een andere kant heeft laten zien van andere manieren met omgaan van waarde.

Trade Exchange

In een lezing van Bert Lamoen kwamen we in contact met het fenomeen Euro Barter Systeem. In deze lezing kwam naar voren dat wij als groep Lable veel profijt kunnen hebben van zo'n systeem. Dit systeem lijkt wel wat op een LETS maar dit wordt toegepast binnen het bedrijfsleven. Het Euro barter systeem gaat als volgt in zijn werking:

Iedere deelnemer krijgt een rekeningscourant, bestedingskaart en rentevrij krediet. Het systeem werkt net als een gewone bankrekening. Door het gebruik van de bestedingskaart kun je renteloos betalen met een valuta die Trade Euro's heten. Alle transacties worden gevolgt op je persoonlijke online bankrekening op site van tradexchange die je d.m.v een loginnaam en password kan openen. Er zijn al over de hele wereld bedrijven waar je met Trade Euro's kan betalen. Alle bedragen kunnen ook feilloos opgenomen worden in je administratie. Belasting over alle trade euro transacties moeten nog wel via een normale bankrekening betaald worden.

Tien redenen om zaken te doen met TradeXchange.

- 1 Vergroot uw marktaandeel -> Meer omzet doordat mensen uit het netwerk nu bij u zaken gaan doen i.p.v uw concurrent.
- 2 Bespaar geld -> Overcapaciteit die u nu kwijt kunt omzetten in zakelijke uitgaven waar je normaal gesproken geld voor gebruikt maar nu trade euro's.
- 3 Genereer omzet in juist normaal gesproken rustige tijden.
- 4 Overcapaciteit omzetten in goederen.
- 5 Nu is het mogelijk makkelijker slecht verkopende goederen kwijt te kunnen.
- 6 Reduceer uw overhead kosten.
- 7 Genereer leads -> Mond op mondreclame van deelnemers in het netwerk en zo extra leads binnenkrijgen.
- 8 Bespaar financieringskosten -> i.p.v. rente te betalen over bedrijfskapitaal of leningen voor bedrijfs uitgaven, kan tradexchange een renteloos krediet verstrekken gebaseerd op toekomstige verkopen.
- 9 Bonussen voor personeel -> Personeel kan nu sneller iets extra's krijgen in de vorm van trade euro's.
- 10 Loyale klanten.

Conclusie

De mensen van tradexchange laten zien dat je niet alleen met geld iets kan betalen, maar juist door aan iets anders waarde te geven is het mogelijk dingen te kopen zonder daar rente over te hoeven betalen. Als dit netwerk van bedrijven zal groeien zal het in de toekomst op veel grotere schaal toepasbaar zijn en eventueel het huidige geld vervangen als de nood ons daartoe dwingt. Innovatie op dit gebied is nodig gezien de economische crisis die wereldwijd toeneemt en daar brengen de mensen van tradexchange hun stukje aan bij.

Ismen en economisch stelsels

Binnen ons eigen punten systeem is het erg handig om te kijken welke is men wij (deels) kunnen gaan verwerken. Ismen zijn al decennia lang toon aangevers van economische systemen, het zou dus dom zijn om hier niet van te leren.

Kapitalisme

Kapitalisme is een politiek-economisch systeem dat gekenmerkt wordt door privé eigendom van de productiemiddelen (zoals: machines, grond, gebouwen, grondstoffen en arbeid). Zij die deze middelen in eigendom hebben, mogen volgens de kapitalistische visie ook de opbrengst van deze middelen hun eigendom noemen.

Het kapitalisme, in verschillende verschijningsvormen, is op dit moment het heersende economische systeem in vrijwel alle landen ter wereld. Het is sterk gerelateerd aan de liberale staatsfilosofie, die uitgaat van de individuele (politieke en economische) vrijheid, het eigendomsrecht en vrije marktwerking.

- + Volgens klassieke econoom Adam Smith levert het kapitalistische systeem met een zo vrij mogelijke markt de grootste individuele vrijheid op.
- + Volgens de politieke filosofie van het libertarisme bevordert kapitalisme het ideaal van menselijke vrijheid door de vrije marktwerking. Omdat alle relaties tussen mensen vrijwillig zijn, bijvoorbeeld de relatie tussen werkgever en werknemer.
- + Kapitalisme en de industriële revolutie zorgen reeds vanaf het begin voor grotere welvaart voor zowel arm als rijk.
- De antikapitalist Karl Marx vindt dat kapitalisme leidt tot een onrechtvaardige machtsverhouding doordat de kapitalisten, eigenaars van de productiemiddelen, alle opbrengsten krijgen. De mensen die in loondienst werken, de arbeiders, krijgen enkel loon uitbetaald voor door hen gerealiseerde diensten.
- Kapitalisme leidt tot een grotere ongelijkheid tussen het overwegend kapitalistische Noorden en het overwegend socialistische arme Zuiden.
- Kapitalisme leidt tot productie- en consumptiegroei waardoor het milieu verwoest zou worden.

Anarchisme

Anarchisme is het streven naar een geweldloze situatie of samenleving waarin mensen zonder macht of autoriteit leven (anarchie). Het is een verzameling van denkwijzen die terug te brengen is tot de gedachte dat een individu op geen enkele manier een ondergeschiktheid aan of van iemand erkent.

Als politieke stroming is anarchisme de drang om de overheid omver te werpen. Volgens anarchisten leidt elke vorm van gezag tot onderdrukking en is het beter om een bestuur in de vorm van kleine autonome (zelfbesturende)

gemeenschappen te hebben. Deze functioneren op basis van vrije associatie en gelijkheid. Anarchisme is heel divers, er is een wijd scala aan uiteenlopende stromingen die onder de noemer anarchisme vallen, maar ook raakvlakken hebben met bijvoorbeeld het socialisme en het kapitalisme.

Communisme

Communisme is een klasseloze maatschappijvorm met een economisch systeem gebaseerd op gemeenschappelijk eigendom van productiemiddelen, waarbij een ieder produceert naar vermogen en neemt naar behoefte, of een politieke stroming die streeft naar een dergelijk systeem. In de praktijk wordt met communisme vooral de stroming bedoeld die teruggaat op de ideeën van Karl Marx (marxisme) en Vladimir Lenin (leninisme), en de uitwerking van die ideeën in de Sovjet Unie en andere "communistische" landen.,

Conservatisme

Het conservatisme is een politieke, ethische en culturele gezindheid die zich grondvest op de traditie. Conservatieven gaan uit van een "pessimistisch mensbeeld": de menselijke aard is gebrekkig en mensen zijn bovendien ongelijk in talenten en giften. Deze ongelijkheid tussen mensen wordt gezien als de "natuurlijke orde", en daarom als een positief gegeven op zichzelf. In deze opvatting heeft ieder mens zijn eigen plaats in de samenleving.

Liberalisme

Het liberalisme is een politiek-maatschappelijke stroming met als uitgangspunt de vrijheid van het individu. Liberalen streven naar een samenleving waarin burgers grote vrijheden genieten, zoals de burgerrechten die het individu beschermen en de macht van de staat en de kerk beperken. Ook streeft het liberalisme naar een vrije markt waarin de overheid terughoudend is opgesteld. Daarnaast zijn liberalen voor een scheiding van kerk en staat en willen ze dat de staatsinrichting wordt vastgelegd in een grondwet waarin ook de grondrechten van de burger staan.

Het liberalisme is vandaag de dag een van de dominante ideologieën. Het liberalisme is een brede ideologie met meerdere sub-stromingen; de invulling van het begrip verschilt sterk per land en cultuur. Grootste punt van kritiek op het liberalisme is dat het teveel uitgaat van een zeker atomisme. Oftewel, het idee dat de samenleving alleen uit individuen bestaat en dat structurele factoren geen rol spelen. Hiermee samenhangend, de kritiek dat de vrije concurrentie tussen individuen kan leiden tot een systeem van "het recht van de sterkste."

Socialisme

Socialisme is een maatschappijvorm gebaseerd op gelijkheid, sociale rechtvaardigheid en solidariteit, of de verzamelnaam voor een verscheidenheid aan politieke en ideologische stromingen die naar een dergelijke maatschappij streven. Opvallend is dat het Socialisme ontwikkeld door Marx gebaseerd is op de vrije-markt theorie, de vrije markt zou eerst de voorwaarden moeten kweken (bijv. hoge productiviteit) voordat het mogelijk was de socialistische maatschappij te stichten. Kerngedachte binnen deze stromingen is dat het collectief, al dan niet belichaamd door de staat, de hoogste beslissingsbevoegdheid heeft over de verdeling van macht en goederen.

Traditioneel wordt hiermee bedoeld dat de staat het verschil in economische macht, dat samenvalt met het verschil tussen arm en rijk, nivelleert en zo een einde maakt aan de klassenmaatschappij. Een wat modernere interpretatie is dat volledige nivellering niet noodzakelijk is voor het verwezenlijken van een eerlijke samenleving, maar vrijwel elke socialistische theorie gaat uit van een sterk overheidsingrijpen om sociale en maatschappelijke problemen op te lossen en kenmerkt zich door een sterke antipathie versus een (te) vrije markt. In dat opzicht staat het socialisme van oudsher lijnrecht tegenover kapitalisme en liberalisme. Het idee van de maakbare samenleving staat centraal in het socialisme. De verhouding tussen socialisten en staat/overheid is echter een ambivalente: waar sociaaldemocraten en marxisten veel heil zien in verschillende maten van overheidsingrijpen in economie en maatschappij, zijn veel anarchistische socialisten juist altijd fel gekant geweest tegen staatsmacht, vooral waar die als ondemocratisch wordt ervaren.

Conclusie

Bovenstaande maatschappijvormen zijn enkele van de bekendste die in het bestaan van de mensheid in gebruik zijn genomen. De ene vorm komt echter beter uit de verf dan de andere, zo heeft het kapitalisme zijn waarde al bewezen en is het al jaren het meest gebruikte politiek-economische systeem ter wereld. Geheel terecht wanneer men kijkt naar de opzet en de voordelen van het systeem. Ook tegenover andere systemen, zoals het falende communisme.

Daarnaast speelt de rol van de populaire ideologie liberalisme een rol. Deze hangt samen met de kapitalistische denkwijze waarbij individuen voorop staan en hiërarchie onmisbaar is in plaats van het gevoel van gelijkheid dat opgewekt word bij stromingen als het anarchisme communisme en socialisme. Onze opdracht, om nieuwe waarden aan geld te geven, het liefst in een heel nieuw geldsysteem, is echter heel moeilijk te realiseren binnen de kapitalistische wereld en de liberalistische ideologie. Huidige banksystemen zijn namelijk gevormd in en volgens het kapitalistische systeem waardoor het heel moeilijk is zo'n systeem te vervangen.

Binnen ons systeem gaat het er om dat de meerderheid de waarde van een individu bepaald, zwakkeren moeten ook goed opgevangen worden. Ismen die wij mee kunnen nemen naar ons systeem zijn dan: kapitalisme, socialisme en liberalisme.

Wat is de waarde van informatie.

(Naar aanleiding van een uitzending van tegenlicht, wiki's waarheid 7-4-08)

In hoe verre hier iets over gezegd kan worden is natuurlijk erg filosofisch. Voor de een is informatie over de nieuwste BMW die uitgekomen is erg waardevol, de ander hecht meer waarde aan een marktonderzoek over welke zeep je het best kunt gebruiken bij de zwarte-was. Hiernaast is er ook nog een groot verschil in complexiteit van informatie, uitleggen hoe je de afwas moet doen kost minder moeite dan het uitleggen van de werking van DNA. Functionaliteit is ook erg belangrijk, welke idealen streeft een maatschappij na? Met informatie over DNA kunnen misdrijven worden opgelost en zelfs levens gered worden, als je weet hoe je de afwas moet doen kan je alleen vuile afwas schoonmaken.

Hoe waarde van informatie vastgesteld wordt heeft dus erg veel met vraag en aanbod van informatie te maken, en daarnaast ook met wat er mee bereikt kan worden. Net als aanbod en diensten wordt door middel van subjectiviteit een absolute waarde bepaald. Vraag is hoe dit gebeurt met freeware die aangeboden worden via het internet. Of een website als Wikipedia die als ideaal heeft alle informatie van de wereld op een website te krijgen, en het is geheel gratis te gebruiken! Is de informatie van een expert meer waard dan die van een amateur? Dit is de grote vraag van wikipedia. Wordt de waarde van informatie bepaald door enkele mensen die hier erg hard voor gestudeerd hebben of door de grote massa?

Wat heb je nodig om te overleven? (maslov)

Abraham Harold Maslow was een Amerikaans klinisch psycholoog en een aanhanger van het behaviorisme, maar ontwikkelde in de jaren '60 de humanistische psychologie, ook wel bekend als de Third Force Psychology, of de theorie van de toenemende behoefte. Maslow ziet de mens als een uniek gemotiveerd individu met een brede waaier drijfveren. Om zichzelf als gezonde persoonlijkheid te kunnen ontwikkelen moeten, volgens Maslow, een aantal fundamentele menselijke behoeften minimaal bevredigd zijn. Al deze fundamentele behoeften zijn aangeboren.

Psychologie van de wetenschap

In zijn "Psychologie van de wetenschap" (1974) biedt Maslow een psychologische benadering van de wetenschap, die begint volgens hem met het duidelijke besef, dat wetenschap eerder een menselijke schepping is dan een autonoom, niet menselijk 'ding' op zichzelf. Haar oorsprong ligt in menselijke motieven. Wetenschapsbeoefenaars worden naast de gangbare behoeften gemotiveerd door cognitieve behoeften aan zuivere kennis

(nieuwsgierigheid), en aan begrip; en ten slotte de drang naar schoonheid, symmetrie en mogelijk naar eenvoud, volledigheid en orde. Zich aan de wetenschap wijden kan als broodwinning dienen, als bron van prestige, als middel tot zelfexpressie of als bevrediging van één van de vele neurotische behoeften. Volgens Maslow kunnen in de wetenschap verder op zijn minst de volgende negen functies worden onderscheiden.

- Haar probleem zoekende, vragen stellende, ideeën bevorderende, hypothesen gedurende functie
- Haar beproevende, onderzoekende, bevestigende en ontkennende, en bekrachtigende functie; haar toetsen en onderzoeken van hypothesen; haar herhaling en controlering van experimenten; haar opstapelen van feiten; het betrouwbaar maken van feiten
- Haar organiserende theoretiserende, structurerende functie; haar zoeken naar hoe langer hoe ruimere generalisaties.
- Haar geschiedenismateriaal verzamelende, geleerde functie
- Haar technologische kant; instrumenten, methoden, technieken
- Haar administratieve, uitvoerende en organisatorische kant
- Haar publicistische en opvoedkundige functie
- Haar toepassingen voor menselijk gebruik
- Haar waardering, genieting, viering en verheerlijking

Deze veelvoud van functies houdt noodzakelijkerwijs een arbeidsverdeling in, want weinig individuen zouden al deze vaardigheden in zich kunnen verenigen.

Behoeftepiramide van Maslow

Het komt er op neer dat elk mens een bepaalde behoefteopbouw, de zogenaamde Piramide van Maslow, doorloopt; je voldoet eerst aan je basisbehoeften, voordat je aan meer luxe, minder noodzakelijke behoeften kunt voldoen. Pas indien je aan alle ontberingbehoeften voldaan hebt kan je aan zelfactualisatie gaan doen en ben je psychisch gezond.

De basis behoeften bestaan uit:

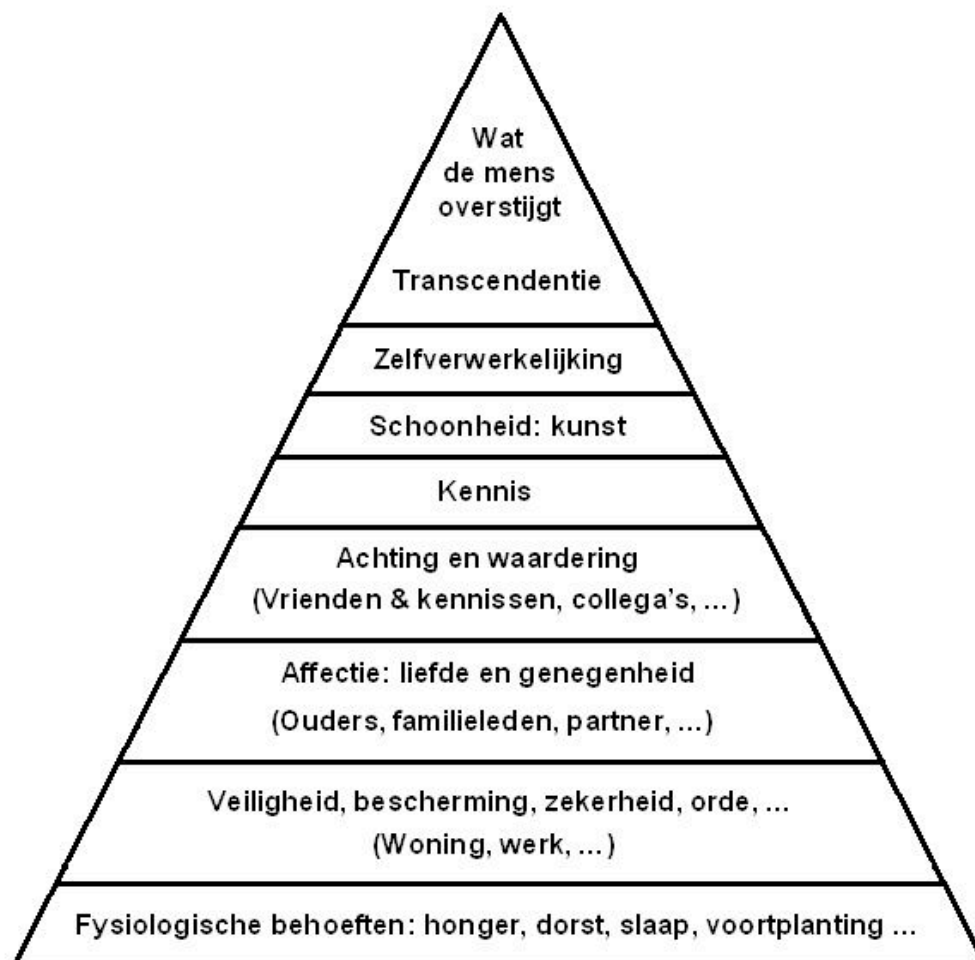
- Primaire biologische behoefte, ook wel fysieke behoefte (eten, drinken, kleding, onderdak)
- Bestaanszekerheid (behoefte aan veiligheid)
- Sociale behoefte (er bij horen)
- Erkenning (zelfimago, reputatie, eigendunk)
- Zelfontwikkeling (doen wat je roeping is)

Maslov maakte nog verder onderscheid in behoeften, zo noemde hij de fysiologische behoefte ook wel de 'Lagere fundamentele behoefte,' de drie hogere behoeften zijn de 'Hogere fundamentele behoeften.' Volgens Maslov zou het niet bevredigen van deze fundamentele behoeften leiden tot een vermindering van de volle menselijkheid en tot blokkering van de menselijke mogelijkheden. Een persoon kan pas groeien als hij de fundamentele behoeften minimaal heeft bevredigd.

Maslov concludeerde later dat elk mens gekneld zit tussen de fundamentele behoeften van het behoud en de groei-behoefte naar nieuwe ervaring. Om te kunnen groeien moet men de originele, veilige, situatie verkleinen evenals het gevaar van de groei.

Uiteindelijk heeft Maslov nog enkele veranderingen aangebracht in zijn hiërarchie, omdat hij beseftte dat er binnen de zelfontplooiing nog onderverdelingen te maken waren. Ook voegde hij nog een achtste trap toe; die van het transcendentie.

Maslov stelde dat elk levend wezen dezelfde behoeftes nastreeft. Wanneer aan een behoefte voldaan is schuift de individu op naar een volgend niveau, wanneer een trap ontbreekt of wegvalt zal het individu opnieuw aan deze behoefte moeten voldoen voordat hij weer kan stijgen.

Commentaar

Volgens Maslov moet je aan heel de piramide voldoen wil je een psychisch gezond leven kunnen leiden. Echter, normaal gesproken heb je alleen eten, drinken, kleding en onderdak nodig om te kunnen overleven. Empirisch onderzoek heeft nauwelijks of geen steun opgeleverd aan de ideeën van Maslow. Dat betekent niet dat de door hem geïdentificeerde behoeften niet bestaan, maar vooral dat deze niet op de door hem voorgestelde wijze zijn te ordenen.

Conclusie

Binnen ons puntensysteem moet je goed oppassen dat er niet mensen zijn die te weinig punten krijgen om in "leven" te blijven. Daarvoor zijn voldoende middelen nodig om eten, drinken e.d. te krijgen, de fysiologische behoeften. Op het psychologische vlak is de reflectie binnen de groep ook erg belangrijk, zo weet je persoonlijk hoe je gewaardeerd wordt binnen een groep.

Risicoanalyse

Het concept kent een aantal risico's die zich mogelijk voor doen wanneer het in gebruik wordt genomen. Hieronder worden de risico's op verschillende aspecten uitgelicht en welke problemen hieruit voortkomen op het gebied van communicatie, socialiteit en corruptie.

Een van de risico's van het concept zijn de sociale aspecten die van invloed zijn op de puntentoekening. Enkele van deze aspecten zijn onder andere de functie die een bepaald persoon bekleedt binnen een bedrijf. Sommige functies geven de persoon meer verantwoordelijkheid, met daarbij het bijkomende aanzien. Ook heeft de ene functie meer nut voor het bedrijf of een bepaald project en is er niet voor iedere functie evenveel animo om deze uit te voeren.

Nog een punt is de verantwoordelijkheid in het systeem. De vraag is dan bij wie de verantwoordelijkheid ligt, want als er gekeken wordt naar een hiërarchische structuur is het duidelijk dat er een persoon, de baas, de grootste vorm van verantwoordelijkheid hanteert. Onder de baas staan de managers die ook een zekere vorm van verantwoordelijkheid moeten tonen. Daaronder komen de werknemers die weinig ruimte krijgen om die rol op zich te nemen. De verantwoordelijkheid ligt op die manier in maar een beperkt deel van de mensen. In de wat jongere, nieuwe vorm van een bedrijf, namelijk het netwerk principe, is iedereen verantwoordelijk voor zichzelf. Hierbij tonen sommige personen alleen meer verantwoordelijkheid dan anderen en wordt daar ook een onderscheid in gemaakt.

Een ander aspect dat kan meespelen bij het verdelen van de punten is het uiterlijk van de medewerkers. Een jonge vrouw in een kort rokje is natuurlijk een fijner aanzicht dan een oude vrouw met overgewicht, wat de jonge vrouw meer punten zou kunnen opleveren ook al verzetten zij even veel werk.

Ook het karakter kan van invloed zijn op de puntenverdeling en integriteit van het systeem. Zo zou een persoon die niet goed bevriend zijn met anderen, of wellicht stil is en erg in zichzelf gericht, een slechtere beoordeling kunnen krijgen omdat er niet goed inzicht is in wat deze persoon heeft gedaan en er niet voldoende communicatie is geweest om hier achter te komen.

Binnen organisaties waarin een hiërarchische bedrijfsstructuur heerst, is het aantonen van gedaan werk vrij eenvoudig. Het gemaakte werk wordt beoordeeld door een persoon of groep die hoger in de hiërarchie zit. Dit werkt zo van onder naar boven, dus van 'werkluï' tot 'de top'. De bovenliggende 'macht' controleert dus de vrij dichtbij liggende de daar onderliggende macht. Hierin kan vrij moeilijk gefraudeerd worden, tenzij een tak in die hiërarchie samen sjoemelen. Dit wordt echter binnen zeer afzienbare tijd aan het licht gebracht, aangezien er uiteindelijk toch iets mist, tekort schiet vanuit die bepaalde 'tak'.

Ook bij een organisatie met een netwerkstructuur is het aantonen van werk vrij eenvoudig, mits er een platform dan wel duidelijk aangegeven moment is waarop het gemaakte werk tentoongesteld kan worden. Ieder is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het gedeelte waarmee hij/zij zich bezig houdt. Feedback van collega's kan helpen bij het verbeteren van de kwaliteit.

Werknemers die hard bezig zijn met een onderdeel wat voor hen duidelijk is, en waarvoor zij garant staan, hebben waarschijnlijk minder baat bij het tussentijds aantonen van gemaakt werk. Deze mensen willen graag doorwerken, en een goed deel van het geheel afleveren. Mensen die dit niet begrijpen, zullen wellicht een lagere beoordeling geven aan de persoon die op deze manier werkt. Hierdoor kan het zijn dat die persoon die zo werkt pas op het einde redelijk goed beoordeeld wordt, ervan uitgaande dat op deze laatste beoordelingsmomenten collega's ook de nodige bijdrage leveren.

Naast deze sociale aspecten zijn er ook nog enkele sociaal-relatieve aspecten die een groot risico zouden kunnen vormen, zoals bijvoorbeeld het voorkomen van vriendjespolitiek. Het kan voorkomen dat bevriende personen meer punten geven aan elkaar en minder kritisch zullen zijn tegen over elkaar. Dit zelfde kan voorkomen als werknemers een relatie met elkaar hebben en hierdoor de integriteit van het systeem beïnvloeden.

Dit aspect hangt samen met corruptie, waardoor de beoordelingen die mensen op elkaar geven toch op een bepaalde manier gecontroleerd moeten worden. Wanneer mensen elkaar punten gaan geven met een ongeldige reden, omdat ze bijvoorbeeld vriendjespolitiek hanteren ontstaat er een

corruptie in het systeem. Er is dan geen sprake meer van eerlijke puntenverdeling.

In het systeem is er de mogelijkheid voor gebruikers om de manier waarop zij anderen beoordelen te manipuleren. Zo kan er sprake zijn van een persoon A, die verbaal wat sterker is dan de rest en de wat zwakkere mensen kan beïnvloeden. Deze persoon A mag een bepaald persoon B niet uit zijn werkomgeving en wil er voor zorgen dat hij weinig punten krijgt. Om dit te realiseren moet hij zijn mening overdragen aan andere mensen en er voor zorgen dat zij zich bij hem aansluiten. Wanneer persoon A succesvol is zal daar persoon B onder lijden.

Tegenover deze bevoordeling staat het benadelen van personen waarmee niet goed kan worden opgeschoten, alleen met mogelijk vergaande gevolgen voor de betrokken personen en het systeem. Door het systematisch benadelen van een persoon zouden andere personen ook een slecht beeld van deze persoon kunnen krijgen en zo diegene nog meer benadelen bij het verdelen van de punten.

Conclusie

De bovenstaande risico's zijn grotendeels te beperken door middel van sociale en systematische controles. Dit is mede mogelijk doordat de bedrijven waar op zal worden gericht niet hiërarchisch zijn opgebouwd, vaak kleinschalig zijn en op vertrouwen zijn gebaseerd. Tevens zal de punten verdeling worden gecontroleerd door de andere medewerkers en hierdoor zal corruptie tot een minimum kunnen worden beperkt.